

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis discernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

§. 3. Quid sit dominium 6 quibus personis competat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

calem, quæ vindicatio vocatur, qua res ipsa repeti, & sumi possit ubicunq; reperiatur; ei verò, qui habet tantummodo ius ad rem, competere actionem personalem, non qua res ipsa in cuiuscunq; manus devenit potest vindicari & accipi, sed qua traditio eius possit exigi à persona, cum qua stipulatio de re illa intercessit.

§. III.

*Quid sit dominium, & quibus personis
competat.*

PLURES sunt juris particularis species varizq; rationes, quibus competere potest alicui facultas accipiendi aut retinendi rem aliquã, vel de illa disponendi; inter quas præcipua, & ad quam reliquæ aliquo pacto reducuntur, est dominium: ex cuius proinde explicatione, quid de aliis sentiendum sit, facile poterit intelligi.

Ac in primis observandum est duplex esse dominium, jurisdictionis scilicet, & proprietatis. Dominium iurisdictionis est potestas gubernandi sibi subditos; illis aliquid præcipiendi, aut prohibendi, illos iudicandi, puniendi, vel præmiandi.

Dominium verò proprietatis, est ius possidendi rem aliquam, & de illa tanquã sua disponendi. estq; rursus duplex, perfectum scilicet & imperfectum. Dominium perfectum, quod & plenum dicitur, continet proprietatem rei, & commodorum eius, extenditq; se ad omnem eius usum, & dispositionem, nisi lege aliqua divina vel humana prohibeatur. Dominium verò imperfectum habet tantum proprietatem absq; emolumentis, vel emolumenta absq; proprietate: primum vocant Iurisperiti dominium directum, quale est principis respectu feudorum, aut illius qui dedit agrum in emphyteusim: secundum vocant dominium utile; quale habet feudatarius, emphyteuta, usufructuarius, &c.

Quod autem spectat ad subiectum domini, seu personas illius

illius capaces, Theologi communiter docent, illud non nisi nature rationali competere posse; cum per solam rationem quisq; potestatem habeat immediate in actus suos, & per hos in alias res exteriores.

Atque in primis certum est, Deum in omnes creaturas summum quoddam, & absolutissimum obtinere dominium; quod scriptura innumeris propè in locis testatur, proindeq; illum liberè & prout ipsi placuerit, de omnibus creaturis sine cuiusquam injuria disponere posse. Certum est etiam, hominem esse dominii capax, juxta illud Genes. 1. *Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram; ut præsit piscibus maris & volatilibus cæli, & bestiis, universaq; terræ, &c.* Vbi tribuitur homini præfectura, & dominium in alias creaturas inferiores ratione imaginis divinæ quam gerit, quæq; in intellectu rationis capaci, & libera voluntate consistit. Sed difficultas est de quibusdam hominibus in particulari, an de facto dominium aliquod & quarumnam rerum habeant; ac præsertim de filiis familiaribus, de quibus breviter dicimus, quod secundum juris dispositionem, quamdiu sub patria potestate constituti sunt, d'no sunt tantummodo genera bonorum, quorum personarum dominium habere possunt; castrensia, scilicet, & quasi castrensia. Bona castrensia sunt illa, quæ in militia vel occasione militiæ justè acquiruntur, ut stipendia, donativa ducum, &c. Quasi castrensia verò sunt ea, quæ ex beneficio Ecclesiastico; aut officio publico, judicis v.g. aut advocati, aut ex professione alicujus artis liberalis proveniunt. Bonorum autem illorum quæ adventitia vocantur, id est quæ vel ex aliorum donatione, vel ex propria industria, negotiatione, &c. proveniunt, dominium quidem directum habere censentur, non tamen de ijs disponere possunt absq; consensu patris, penes quem illorum administratio & utilitas remanet. Quæ omnia fusius explicata videantur

possunt apud Nav. c. 17. n. 42. Less. lib. 2. cap. 4.

dub 3. & alios.